

TERVISEAMET

ETTEKIRJUTUS nr 12.6-4/25/39-1

Ettekirjutuse adressaat: Osühing Arlando

Registrikood 10585332

A. Weizenbergi tn 4, Tallinn 10150

estarlando@hotmail.ee

Ettekirjutuse koostamise kuupäev digitaalallkirjas

RESOLUTSIOON

Terviseamet kohustab ettevõtet Osühing Arlando:

edastama tervise infosüsteemi ambulatoorsed epikriisid kõikidele patsientidele osutatud tervishoiuteenuste kohta.

Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: alates ettekirjutuse kättesaamise päevast

SUNNIRAHA HOIATUS

Ettekirjutusega pandud kohustuse määratud tähtajaks täitmata jätmise korral määrab Terviseamet ettekirjutuse adressaadile resolutsioonis nimetatud kohustuse täitmata jätmisel tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 62 alusel **sunniraha kuni 640 eurot (kuussada nelikümmend)**.

Sunniraha võib kuni ettekirjutuse täitmiseni rakendada korduvalt.

Sunniraha mittetasumisel edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Kohtutäiturile edastamisel lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VAIDLUSTAMISVIIDE

Ettekirjutuse peale on õigus esitada vaie Terviseametile haldusmenetluse seaduse §-s 75 sätestatud tähtaja jooksul või kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku §-s 46 sätestatu kohaselt.

ASJAOLUD

1. Terviseamet (edaspidi amet) alustas 24.04.2024 Osauhing Arlando (edaspidi ettevõtte) suhtes riikliku järelevalvemenetluse nr 12.6-4/24/582-1 ning küsis ettevõttelt selgitusi 14.05.2024 kirjaga nr 12.6-4/24/582-5, 07.06.2024 kirjaga nr 12.6-4/24/582-10 ja 27.08.2024 kirjaga nr 12.6-4/24/582-16, millele ettevõtte vastas 23.05.2024, 29.05.2024, 25.06.2024 ja 11.09.2024 saadetud e-kirjadega.
2. Riikliku järelevalvemenetluse raames päris amet Tervisekassalt andmeid psühhiaatri Valeri Lobanov poolt väljakirjutatud retseptide kohta 25.04.2024 kirjaga nr 12.6-4/24/582-2, 13.08.2024 kirjaga nr 12.6-4/24/582-14, 14.10.2024 kirjaga nr 12.6-4/24/582-20, mille vastati 29.04.2024, 23.08.2024 ja 07.10.2024 saadetud e-kirjadega.
3. Amet päris Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuselt (TEHIK) andmeid arsti poolt tervise infosüsteemi edastatud ambulatoorsete epikriiside kohta 14.05.2024 kirjaga nr 12.6-4/24/582-6, 08.08.2024 kirjaga nr 12.6-4/24/582-12 ja 01.10.2024 kirjaga nr 12.6-4/24/582-18, millele vastati 05.06.2024, 09.08.2024 ja 09.10.2024 saadetud e-kirjadega.
4. TEHIKult saadud ravidokumente analüüsidest tuvastas amet, et ettevõtte dokumenteerib valikuliselt patsientidele osutatud tervishoiuteenused. Näiteks perioodil 01.12.2023 kuni 04.06.2024 on tervise infosüsteemi edastatud 9 dokumenti. Samal perioodil on arst osutanud tervishoiuteenuseid ehk kirjutanud välja ravimiretsepte 147 isikule. Perioodil 01.07.2024 kuni 09.08.2024 on ettevõtte edastanud tervise infosüsteemi ainult kahele patsiendile koostatud ambulatoorsed epikriisid, kuigi samal perioodil on arst kirjutanud välja ravimiretsepte 109 patsiendile. Ajavahemikul 10.09.2024 kuni 08.10.2024 on ettevõtte edastanud tervise infosüsteemi 31 dokumenti, kuid samal perioodil on arst kirjutanud ravimiretsepte 94 isikule.

ETTEKIRJUTUSE ADRESSAADI ARVAMUS JA VASTUVÄITED

Riikliku järelevalvemenetluse raames on ettevõtte jaganud selgitusi ja seisukohti järgmiste kirjadega.

29.05.2024 saadetud e-kirjas selgitas ettevõtte esindaja, et ettevõttes töötav psühhiaater Valeri Lobanov (D04143) toetus ravimite määramisel suuremas koguses kui määruses nr 30 lisa 4 punktis 3 lubatud järgmisele:

A) määruses nr 30 paragrahvi 2 lg 6² punkt 3 kohaselt on teatud tingimustel isikule võimalik (vajadusel) bensodiasepiine või bensodiasepiinisarnast ainet sisaldavaid ravimeid välja kirjutada lisa 4 punktis 3 sätestatud kogusest suuremas koguses.

B) Tutvunud ja võtnud arvesse oma töös erakorralistes situatsioonides Raviameti ametliku seisukoha, mis puudutab sama paragrahvi tõlgendust ja mis on ära toodud 30.11.2023/13.19 Raviameti kodulehel ja kus Raviameti ravimiohutuse osakonna spetsialist Katrin Kurvits selgitab: "Erandkorras võib arst korduval määramisel neid ravimeid patsiendile välja kirjutada ka suuremas koguses. Selleks tuleb raviskeem koos meditsiinilise põhjendusega kooskõlastada psühhiaatriga."

Ameti poolt välja toodud juhtumid olid kõik erakorralised. Psühhiaater dr. Valeri Lobanov kirjutas retseptid välja ühekordselt, juhtumipõhiselt, hinnates patsientide psüühilist seisundit konkreetses ajahetkes ja toetus eelpool toodud vastava seaduse punkti tõlgendusele ja Raviameti seisukohale-ekspert hinnangule.

Ettevõtte selgitas täiendavalt, et tervishoiuteenuse osutamisega seonduva teabe edastab ettevõtte tervise infosüsteemi üldjuhul digitaalse digiretseptina, millest on näha vastuvõtu kuupäev, patsiendi diagnoos ja välja kirjutatud ravimid. Kui patsient soovib või kui saabub vastav konkreetne päring, siis edastab arst patsiendi nõusolekul tervishoiu infosüsteemi dokumendi, kus kajastub täpsemalt patsiendi haiguslugu (näiteks Töötukassa ekspert-arsti päring patsiendi töövõime hindamise suhtes, perearsti päring ekspert hinnangu saamiseks mootorsõiduki juhtimise

loa andmise/pikendamise suhtes). Ettevõtte märkis, et üldjuhul patsiendid ei soovi, et nende haiguslugu kajastuks tervishoiu digitaalses infosüsteemis ja teevad seetõttu vastava omakäelise kirjaliku avalduse esmase visiidi käigus, mis on kinnitatud patsiendi isiklikku tervisekaardi osana haigusloost.

25.06.2024 saadetud e-kirjaga edastatud selgituste kohaselt psühhiaater dr. Valeri Lobanov (D04143) ei kirjutanud sõltuvus probleemidega patsientidele vastavat digitaalset haiguslugu elektroonilises vormis, kuna iga eraldi võetud plaaniline visiit ei sisalda küllaldaselt tähtsat ja määravalt suurt informatsiooni teistele arstidele, mis tuleneb planeeritud visiidi iseloomust. Digitaalses retseptis on ära toodud 4-kohaline rahvusvaheline haiguse kood (ICD 10), mis sisaldab haiguse diagnoosile lisaks ka haiguse antud ajahetke staadiumi (retsidiiv või remissioon), millest teiste erialade arstid on saanud vajadusel vajaliku informatsiooni patsiendi psüühilisest seisundi sellest osast, mis puudutab tema psühhiaatrilist ravi OÜs Arlando. Mingeid probleeme teiste erialade arstidega selles osas ei ole ette tulnud. Siiski tunnistas ettevõtte, et dr. Valeri Lobanov senises tegevuses on vastuolu antud määruse täieliku täitmise ja sellest tulenevalt kohustub ta edaspidiselt oma töös vastavaid seadusi ja määrusi täitma.

12.09.2024 saadetud e-kirjaga lisas ettevõtte, et alates 10.09.24 kohustub ja sellest tulenevalt on juba alustanud ettevõttes töötav psühhiaater Valeri Lobanov vastavalt sotsiaalministri määruse nr 53 paragrahv 2 lg 2 punkti 1 nõuete kohaselt edastama tervise infosüsteemi andmeid igale patsientidele osutatud tervishoiu teenuse kohta.

PÕHJENDUSED

1. Tervishoiuteenuse osutaja on kohustatud edastama tervise infosüsteemi andmeid kõikide osutatud tervishoiuteenuste kohta.

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse (TTKS) § 59² lg 1 p 3 alusel on tervishoiuteenuse osutaja kohustatud edastama tervise infosüsteemi andmed patsiendile osutatud tervishoiuteenuse kohta. Sotsiaalministri 17.09.2008 määruse nr 53 „Tervise infosüsteemi andmekoosseisud ja nende esitamise tingimused“ (määrus nr 53) § 2 lg 2 punkt 1 sätestab, et patsiendile osutatud tervishoiuteenuse kohta edastatakse tervise infosüsteemi ambulatoorne epikriis. Siia hulka ei arvestata patsiendile väljakirjutatud digiretsepti. Digiretseptile kantud andmed ei ole kindlasti ka piisavad, mille põhjal teha kaalutletud otsus patsiendi ravis, kuna seal ei kajastu arsti põhjendused ja visiidil tehtud otsuseid.

Ei saa pidada asjakohaseks seisukohta, nagu iga plaaniline visiit ei sisalda piisavalt tähtsat ja määravat informatsiooni teistele arstidele. Vastavalt sotsiaalministri 18.09.2008 määruse nr 56 „Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise tingimused ja kord“ (määrus nr 56) § 3 lg 1 on tervishoiuteenuse osutajal kohustus dokumenteerida tervishoiuteenuse osutamine. Sotsiaalministri 18.02.2005 määruse nr 30 „Ravimite väljakirjutamine ja apteekidest väljastamine ning retsepti vorm1“ § 2 lg 5 alusel kirjutatakse ravim välja vastava näidustuse olemasolul ja määratud ravi peab kajastuma tervishoiuteenuse osutamist tõendavas dokumendis koos retsepti numbriga äramärgimisega. Kannete tegemisel tuleb lähtuda TTKS § 4² lg 3 alusel kehtestatud korrast. Seega, ei ole antud arstile võimalust otsustada, milline visiit dokumenteerida.

Võimaliku sõltuvuse või ohtlike kõrvaltoimete tekke tõttu on bensodiasepiinid ja bensodiasepiinisarnased ravimid näidustatud lühiajaliseks sümptomaatiliseks raviks. Tervisekassalt saadud andmetele tuginedes kirjutab arst samaaegselt patsientidele ka mitmeid muid ravimeid. Ka seetõttu on äärmiselt oluline, et raviarst hindaks enne retseptide väljakirjutamist igakordselt ravi tulemuslikkust ning jätkuva ravi vajadust, võimalusel ravimiannuste vähendamist, alternatiivsete ravimeetodite kasutamist ning ravimite võimalikke koostoimeid ja dokumenteeriks oma otsuse ja põhjendused patsiendi haigusloos.

Samuti ei saa arst arvestada patsiendi tahtega, kes ei soovi andmete edastamist tervise infosüsteemi. Sõltumata patsiendi soovist, on tervishoiuteenuse osutaja kohustatud edastama andmed osutatud tervishoiuteenuste kohta tervise infosüsteemi. Soovi korral on patsiendil võimalus Terviseportaalil oma terviseandmed sulgeda.

Tervise infosüsteemi dokumentide edastamine võimaldab patsiendil tutvuda talle osutatud tervishoiuteenusega, jälgida oma tervise seisundi muutmist ajas ning tutvuda arsti määratud raviotsustega. Tervishoiuteenuse osutaja vahetamise korral on teisel tervishoiuteenuse osutajal võimalus enne raviotsuste tegemist näha, milliseid tervishoiuteenuseid on eelnevalt patsiendile osutatud, milliseid raviotsuseid ja ravimeid on patsiendile määratud. Nõuetekohane dokumenteerimine ja dokumentide edastamine tervise infosüsteemi võimaldab vajadusel anda hinnangut osutatud tervishoiuteenuse kvaliteedile ning hinnata patsiendile määratud ravi või ravimite vajaduspõhisust ja põhjendatust.

Vaatamata ameti poolt menetluse käigus jagatud selgitustele ning ettevõtte poolsele kinnitusele viia oma tegevus vastavusse kehtivate õigusnormidele, ei ole ettevõtte seda taganud. Tegemist on jätkuva ning kestva korrarikkumisega. Amet leiab, et antud juhul on riikliku järelevalvemenetluse eesmärk kõige paremini saavutatav menetlusosalisele ettekirjutuse koostamisega.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiia Luht

Põhja regionaalosakonna juhataja